

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА**

Проректор з науково-педагогічної роботи
_____ **Ольга КУДРІНА**
«_____» _____ **2025 р.**

ЗВІТ З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Кафедри Психології

ЗА 2025 РІК

**Ухвалено на засіданні кафедри психології
від «26» листопада 2025 р. протокол №5**

Завідувач кафедри

_____

Світлана Кузікова

Розділ 1. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ

1.1. Кількісні результативні показники виконання науково-дослідних робіт у звітному періоді НПП кафедри (штатними НПП кафедри, внутрішніми сумісниками, які суміщають викладацьку та адміністративну посади) без молодих учених

№ з/п	Показники	Кількість одиниць
1.	Кількість опублікованих монографій (одноосібних, у співавторстві), всього	
1.1.	з них проіндексовані у Scopus / Web of Science	
1.2.	з них, опубліковані за кордоном мовами країн ОЕСР	
1.3.	з них опубліковані в Україні	
1.4.	з них у відкритому доступі	
2.	Кількість опублікованих розділів монографій	
2.1.	розділи монографій, які індексуються у Scopus / Web of Science	
2.2.	розділи у колективних монографіях опублікованих мовами ОЕСР (обсяг не менше 1,5 д.а.)	
2.3.	розділів у колективних монографіях опублікованих українською мовою (обсяг не менше 1,5 д.а.)	
3.	Кількість опублікованих наукових статей у журналах, що входять до Scopus / Web of Science, всього	4
3.1.	з них, кватиль Q1–Q2	1
3.2.	з них, кватиль Q3–Q4	3
3.3.	з них, жоден з кватилів	
4.	Кількість публікацій у матеріалах конференцій (Proceedings), які індексуються у Scopus та/або WoS, всього	
4.1.	з них, у відкритому доступі	
5.	Кількість опублікованих наукових статей	
5.1.	у виданнях країн, що входять до ОЕСР	4
5.2.	у фахових виданнях України категорії «Б», всього	9
5.2.1.	з них мовами країн ОЕСР	3
5.2.2.	з них у відкритому доступі	13
6.	Інші публікації:	
6.1.	препринти, які мають DOI	
6.2.	набори FAIR-даних, які мають DOI	
6.3.	словники, каталоги, довідники та енциклопедії, всього одиниць	
6.3.1.	з них, у відкритому доступі	
6.4.	підручники, навчальні посібники, всього	1
6.4.1.	з них, у відкритому доступі	
7.	Інтелектуальна власність	
7.1.	Кількість чинних (діючих) документів на об'єкти прав інтелектуальної власності, всього	
7.1.1.	з них, патенти інших країн, які обліковуються міжнародними патентними базами	
7.1.2.	з них, патенти України на винаходи	
7.1.3.	з них, охоронні документи на об'єкти інтелектуальної власності	
7.2.	Кількість отриманих у звітному періоді документів на об'єкти прав інтелектуальної власності, всього	

7.2.1.	з них, патенти інших країн, які обліковуються міжнародними патентними базами	
7.2.2.	з них, патенти України на винаходи	
7.2.3.	з них, охоронні документи на об'єкти інтелектуальної власності	
7.3.	Акти впровадження розробок за межами ЗВО, всього	
8.	Створено науково-технічної продукції	
8.1.	нових технологій	
8.2.	нових методів, теорій	
8.3.	інше (з указанням категорій)	
9.	Впроваджено науково-технічної продукції в освітній процес за межами ЗВО	
9.1.	технологій	2
9.2.	методів, теорій	
9.3.	інше (з указанням категорій)	

Список публікацій

(укладено відповідно до послідовності, вказаної в таблиці, п. 1–6)

3. Кількість опублікованих наукових статей у журналах, що входять до Scopus / Web of Science

3.1. З них, квартиль Q1–Q2:

1. Kuzikova S., Yalanska S., Lukomska S., Fomenko K. Peculiarities of Traumatic Experience and Posttraumatic Growth of Adolescents and Young Adults During Wartime. *Insight: The Psychological Dimensions of Society*. 2025. № 13. Pp. 601–618. <https://doi.org/10.32999/2663-970X/2026-13-24> (Авторський внесок – 30%).
<https://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight/article/view/311>

3.2. З них, квартиль Q3–Q4:

1. Lomachinska I., Ishchuk M., Chornomordenko I., Taran G., Turchyn M., Martsinko N., Pasko K., Lobanchuk O. Hybrid Warfare and Customs Security: Strengthening Resilience for Sustainable Development *European Journal of Sustainable Development*. 2025. № 14 (2). Pp. 643-660. <https://ecsdev.org/ojs/index.php/ejsd/article/view/1713> (Авторський внесок – 15%).

2. Pukhno S., Nepomniashcha H., Mykolaiko V., Krasnenko O., Medvedieva A. Implementation of e-learning in the context of digital education. *Revista Conrado*. 2025. № 21 (105). Pp. 4-12. (Авторський внесок – 15%).

<https://conrado.ucf.edu/cu/index.php/conrado/article/view/4726/4124>

URL:<https://www.webofscience.com/wos/author/record/ABW-2691-2022>

3. Lobanov S., Voshkolup H., Zhylin M., Medvedieva O., Usyk, D. The Effect of Emotional Regulation for the Successful Treatment of Emotional Dependence in Young People. *International Journal of Statistics in Medical Research*. 2025. № 14. Pp. 126-135. <https://doi.org/10.6000/1929-6029.2025.14.13> (Авторський внесок – 20%).

5. Кількість опублікованих наукових статей.

5.1. Статті, опубліковані у виданнях країн, що входять до ОЕСР:

1. Yermakova N. Peculiarities of manifestations of trust in students of youth age. *Formation of professional and pedagogical competence and development of professional skills*

of specialists in the field of preschool, primary, general secondary and higher education with integration into the European educational space: a collective monograph / Scientific editors: Zoia Sharlovykh, Tetiana Samus, Maryna Boichenko. Publisher: MANS w Łomży, Łomża, 2024. Pp. 384-394. ISBN 978-83-972595-4-6 DOI <https://doi.org/10.58246/WBYR8598>

2. Yermakova N. Peculiarities of procrastination in students of higher educational institutions. *Scientific Papers of the International Academy of Applied Sciences Lomza. Seria: Zeszyty Naukowe*. 2025. Vol. 97. Nauki społeczne, humanistyczne i pedagogiczne. Pp. 461-472. ISSN 2300-3170 DOI <https://doi.org/10.58246/rsjhpp03>

3. Pukhno S. Formation of professional competence of future psychologists - students of a higher education institution in the conditions of distance learning. *Scientific Papers of the International Academy of Applied Sciences Lomza. Seria: Zeszyty Naukowe*. 2025. Vol. 97. Nauki społeczne, humanistyczne i pedagogiczne №1 (2025). Pp. 335-345 ISSN 2300-3170 DOI: <https://doi.org/10.58246/zbj79j62>

URL: <https://ojs.mans.edu.pl/index.php/sjiaas/issue/view/29>

4. Пухно С. В. Особливості формування загальних і спеціальних компетентностей майбутніх психологів в умовах дистанційного навчання. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2025. № 3 (71). С. 94-100. ISSN 2353-8406 DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2025.3.14>

URL: <https://kelmczasopisma.com/public/en/jornal/98>

5.2. З низ у фахових виданнях України категорії «Б»:

1. Дворніченко Л. Л., Чеканська Л. М. Життєстійкість як механізм успішної самореалізації особистості. *Наукові перспективи*. 2025. № 8 (62). С. 1275-1287. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8\(62\)-1275-1287](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8(62)-1275-1287) (Авторський внесок – 50%).

2. Кузікова С. Б. Самоорганізація як інструмент ефективної професійної діяльності фахівців інклюзивної освіти. *Наукові перспективи*. 2024. № 11 (53). С. 1403–1413. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-11\(53\)-1403-1413](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-11(53)-1403-1413)

3. Кузікова С., Лукомська О. Психологічні особливості адаптації та девіантної поведінки підлітків в умовах війни. *Слобожанський науковий вісник Серія: Психологія. Науковий журнал*. 2025. Випуск 1. С. 66-70. <https://journals.spu.sumy.ua/index.php/psy/article/view/626>. <https://doi.org/10.32782/psyspu/2025.1.11> (Авторський внесок – 50%).

4. Кузіков Б., Титов П., Шовкопляс О., Лаврик Т., Коваль В., Кузікова С. Виявлення та запобігання атакам із використанням технік маскуванню веб-доступності. *Information Technology: Computer Science, Software Engineering and Cyber Security*. 2025. № 1 DOI: <https://doi.org/10.32782/IT/2025-1-17> (Авторський внесок – 15%).

5. Марціняк-Дорош О. М., Солоня Ю. О., Дворніченко Л. Л., Войцеховська О. В. Особливості стратегії подолання при розладах харчової поведінки (нервова анорексія, булімія, переїдання) у процесі схематерапії. *Наукові перспективи*. 2025. № 9 (63). С. 1768-1780. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-9\(63\)-1768-1780](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-9(63)-1768-1780) (Авторський внесок – 25%).

6. Пухно С. В. Психологічна просвіта представників психологічної думки Університету святого Володимира першої половини XIX століття. *Габітус*. Вип. 75. 2025. С. 91-95. DOI <https://doi.org/10.32782/hbts.75.1.15>

<http://habitus.od.ua/75-2025-1>

7. Пухно С. В. Самоефективність студентів закладів вищої освіти – майбутніх

психологів. *Слобожанський науковий вісник. Серія. Психологія. Науковий журнал*. 2025. Випуск 1. С. 115-120. DOI: <https://doi.org/10.32782/psyspu/2025.1>

8. Усик Д.Б. Психологічні особливості конфліктів у студентській групі в процесі навчальної діяльності. *Слобожанський науковий вісник. Серія. Психологія. Науковий журнал*. 2025. Випуск 1. С. 115-120 <https://journals.spu.sumy.ua/index.php/psy/issue/view/39>

9. Єрмакова Н.О. Особливості проявів самоідентичності у юнацькому віці *Слобожанський науковий вісник. Серія. Психологія. Науковий журнал*. Випуск 1, 2025. С. 40-45. <https://doi.org/10.32782/psyspu/2025.1>

6. Інші публікації

6.4. Підручники, навчальні посібники:

1. Кузікова С. Б. Основи психокорекції: навч. посібн. 3-тє вид. перероб. Київ: ВЦ «Академія», 2025. 320 с. Серія «Альма-матер». ISBN 978-966-580-792-6.

1.2. Перелік розробок, які впроваджено в звітному періоді році за межами ЗВО у практичну діяльність установ (підприємств) державної та / або комунальної форми власності (перелік розробок повинен відповідати кількості, що вказана у пункті 8, підрозділу 1.1.) (копії актів/довідок про впровадження формуються у додаток 2; додаток подається після текстової частини звіту окремим документом):

№ з/п	Назва розробки, її автор(и) (Прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання)	Рівень наукового результату (важливі показники, переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект тощо)	Суб'єкт впровадження (назва, підпорядкованість, юридична адреса)	Дата акту впровадження (реквізити договору)	Обсяг отриманих коштів від суб'єкта впровадження або інший практичний результат впровадження
1.	Майстер-клас: «Методично-психологічні засади використання кольоротерапії як здоров'язберезувальної технології у педагогічній діяльності вчителя початкових класів». Пасько К.М., кандидат філософських наук, доцент	Було висвітлено теоретичний і практичний погляд на використання кольоротерапії у роботі з молодшими школярами для збереження і зміцнення психофізичного здоров'я. Розкрито історію розвитку кольоротерапії, значення кольорів, вплив кольору на психіку дитини, методи лікування, діагностичні та реабілітаційні можливості кольору.	Мукачівський державний університет, м. Мукачево, вул. Ужгородська 26, 89600.	Довідка № 587 від 14.04.2025	Надруковано статтю у фаховому збірнику. Впровадження матеріалів із зазначеної тематики дало змогу підвищити рівень теоретичної та практичної підготовки майбутніх психологів та педагогів, здійснено обмін професійним досвідом з колегами викладачами-практиками. Налагоджено співпрацю для подальшої роботи.
2	Майстер-клас: «Швидкі методи типування людей для кар'єрного зростання» кандидат філософських наук,	Було розглянуто типи мотивації та керівників за методикою І.Адзіеса,	КУ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Суми, вул.	Довідка № 856/01-16 від 16.12.2024	Здійснено виступ на міжнародній науковій конференції, опубліковано тези щодо зазначеної

	<p>доцент</p>	<p>презентовано техніки для розуміння типів людей. Надано інструменти для швидкої діагностики потенційних бізнес партнерів і співробітників</p>	<p>Римського-Корсакова, 5, 40007</p>	<p>проблематики. Теоретичні положення й висновки наукового дослідження відображено в авторському курсі курсі «Організаційна психологія». Використання в навчальному процесі результатів наукового дослідження дають підстави свідчити про їх значущість для розвитку психолого-педагогічної науки і практики підготовки студентів-висококваліфікованих психологів.</p>
--	---------------	---	--------------------------------------	--

1.2. Перелік поданих заявок та результати участі в наукових конкурсах з метою отримання фінансування на виконання наукових проектів за рахунок держбюджету, премій, стипендій, фондів, грантів (копії заявок, запрошень, угод, наказів, сертифікатів, тощо формуються у додаток 3; додаток подається після текстової частини звіту окремим документом):

№ з/п	Тема науково-дослідної роботи, що подавалась на науковий конкурс	Керівник теми (ПБ, науковий ступінь, вчене звання)	Назва наукового конкурсу, джерело фінансування	Результати участі в науковому конкурсі (подана заявка / отримано фінансування на _____ тис. грн.)
1.	Кількість поданих та прийнятих до розгляду заявок на загальнодержавні конкурсні відбори проектів з виконання наукових досліджень і розробок (конкурси Національного фонду досліджень України, Міністерства освіти і науки України, Українського фонду стартапів, Українського культурного фонду та ін.), де заклад вищої освіти є координатором (заявником)			
1.1.	Школа ментального здоров'я та соціальної стійкості громад	Коваленко Н. В., д. пед. н., професор	Конкурс проектних заявок в рамках грантової програми «Партнерство задля відновлення»	Подана заявка
2.	Кількість заявок, які визначені переможцями загальнодержавних конкурсних відборів, та отримали фінансування на виконання наукових досліджень і розробок (конкурси Національного фонду досліджень України, Міністерства освіти і науки України, Українського фонду стартапів, Українського культурного фонду та ін.), де заклад вищої освіти є координатором (заявником)			
2.1.				
3.	Кількість поданих та прийнятих до розгляду заявок на міжнародні гранти з виконання наукових досліджень і розробок за пріоритетними програмами (Горизонт 2020, Горизонт Європа, НАТО, УНТЦ тощо), у яких заклад вищої освіти є координатором (заявником) / бенефіціаром			
3.1.				
4.	Кількість заявок на міжнародні гранти з виконання наукових досліджень і розробок за пріоритетними програмами (Горизонт 2020, Горизонт Європа, НАТО, УНТЦ тощо), які визначено переможцями, профінансовані та реалізуються, у яких заклад вищої освіти є координатором (заявником) / бенефіціаром			
4.1.				
5.	Кількість поданих та прийнятих до розгляду заявок на інші міжнародні грантові програми, у тому числі ті, які мають наукову складову (Erasmus+, Creative Europe та інші наукові грантові програми країн ОЕСР), у яких заклад вищої освіти є координатором (заявником) / бенефіціаром			
5.1.	«Україна – Європейський Союз: передові практики у вищій психологічній освіті» / «Ukraine-EU: Excellent practices in higher psychological education».	Коваленко Н. В., д. пед. н., професор	ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH.	Подана заявка
6.	Кількість заявок на інші міжнародні грантові програми, у тому числі ті, які мають наукову складову (Erasmus+, Creative Europe та інші наукові грантові програми країн ОЕСР), які визначено переможцями, профінансовані та реалізуються, у яких заклад вищої освіти є			

координатором (заявником) / бенефіціаром			
6.1.			
7.	Кількість заявок поданих для участі в міжнародних грантах, стипендіальних програмах, проєктах (одиниці з урахуванням частки співавторства)		
7.1.			
8.	Кількість заявок для участі в міжнародних грантах, стипендіальних програмах, проєктах, які визначено переможцями, профінансовані та реалізуються (одиниці з урахуванням частки співавторства)		
8.1.			

1. Кількість заявок, які визначені переможцями загальнодержавних конкурсних відборів, та отримали фінансування на виконання наукових досліджень і розробок (конкурси Національного фонду досліджень України, Міністерства освіти і науки України, Українського фонду стартапів, Українського культурного фонду та ін.), де заклад вищої освіти є координатором (заявником)

1.1. *Назва заявки / проєкту:* «Україна – Європейський Союз: передові практики у вищій психологічній освіті» / «Ukraine-EU: Excellent practices in higher psychological education». *Назва конкурсної програми:* ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH. *Рік подачі заявки:* 2025. *Номер заявки / ID проєктної пропозиції:* 101238359.

5. Кількість поданих та прийнятих до розгляду заявок на інші міжнародні грантові програми, у тому числі ті, які мають наукову складову (Erasmus+, Creative Europe та інші наукові грантові програми країн ОЕСР), у яких заклад вищої освіти є координатором (заявником) / бенефіціаром

5.1. *Назва заявки / проєкту:* «Школа ментального здоров'я та соціальної стійкості громад». *Назва конкурсної програми:* Конкурс проєктних заявок в рамках грантової програми «Партнерство задля відновлення». *Рік подачі заявки:* 2025.

Розділ 2. НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА КАФЕДРИ

2.1. Кількісні показники проведення науково-організаційної роботи в звітному періоді:

№ з/п	Показники	Кількість одиниць
1.	Проведено наукових заходів (крім студентських), усього	1
1.1.	з них, міжнародних конференцій, Інтернет-конференцій	
1.2.	з них, міжнародних семінарів	
1.3.	з них, всеукраїнських конференцій, Інтернет-конференцій	1
1.4.	з них, всеукраїнських семінарів	
1.5.	інших (вказати)	
2.	Проведено студентських наукових заходів, усього	
2.1.	з них, міжнародних конференцій, Інтернет-конференцій	
2.2.	з них, всеукраїнських конференцій, Інтернет-конференцій	
2.3.	інших (вказати)	
3.	Кількість реалізованих експертних ролей НПП	
3.1.	в науково-методичній комісії МОН	
3.2.	в експертній раді МОН	
3.3.	як експерта наукової ради МОН	
3.4.	як експерта НФДУ	
3.5.	як експерта НАЗЯВО	
3.6.	як експерта у галузевій експертній раді НАЗЯВО	
3.7.	як експерта у постійно діючій спеціалізованій вченій раді	1
3.8.	як експерта у разовій спеціалізованій вченій раді	7
4.	Членство в редколегії наукових журналів	
4.1.	наукових журналів, які входять до наукометричних баз Scopus та / або Web of Science у звітному періоді	
4.2.	закордонних наукових журналів (з активним ISSN) у звітному періоді	
4.3.	наукових фахових журналів України категорії «Б» у звітному періоді	6
5.	Рецензування наукових журналів	
5.1.	наукового журналу, який входить до наукометричних баз Scopus та / або Web of Science у звітному періоді	
5.2.	закордонного наукового журналу (з активним ISSN) у звітному періоді	
5.3.	наукового фахового журналу України категорії «Б» у звітному періоді	1

2.2. Список наукових заходів (надати повне пояснення наведених даних (вид, статус, тема наукового заходу та дата проведення) у заданій послідовності)

1. X Всеукраїнська з міжнародною участю науково-практична конференція «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12-13 листопада 2025 року. <https://psy.sspu.edu.ua/news/301-12-13-listopada-2025-r-vidbulas-kh-vseukrajinska-z-mizhnarodnoyu-uchastyu-naukovo-praktichna-konferentsiya-osobistist-u-krizovikh-umovakh-ta-kritichnikh-situatsiyakh-zhittya>

2.3. Участь наукового колективу кафедри в редакційних колегіях наукових журналів, організаційних комітетах наукових конференцій, експертних радах, журі, спеціалізованих вчених радах тощо:

№ з/п	Учасники (ШБ, науковий ступінь, вчене звання)	Вид участі (в організаційних комітетах наукових заходів, журі конкурсів, експертних радах, спеціалізованих вчених радах, редакційних колегіях наукових журналів тощо)
Участь в редакційних колегіях наукових журналів		
1	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія. Фахова реєстрація (категорія «Б») (Головний редактор)
2	Вертель А. В., д. пед. н., доцент	Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія. Фахова реєстрація (категорія «Б») (Член редакційної колегії)
3	Усик Д. Б., к. психол. н., доцент	Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія. Фахова реєстрація (категорія «Б») (Член редакційної колегії)
4	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія. Фахова реєстрація (категорія «Б») (Член редакційної колегії)
5	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Науковий вісника Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки. Фахова реєстрація (категорія «Б») (Член редакційної колегії)
6	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Науковий журнал «Психологія і особистість», Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка; Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Фахова реєстрація (категорія «Б») (Член редакційної колегії)
Участь в організаційних комітетах наукових конференцій		
7	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Х Всеукраїнська з міжнародною участю науково- практична конференція «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12-13 листопада 2025 р. (Член організаційного комітету)
8	Вертель А. В., д. пед. н., доцент	Х Всеукраїнська з міжнародною участю науково- практична конференція «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12-13 листопада 2025 р. (Член організаційного комітету)
9	Єрмакова Н. О.,	Х Всеукраїнська з міжнародною участю науково-

	к. психол. н., доцент	практична конференція «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12-13 листопада 2025 р. (Член організаційного комітету)
10	Усик Д. Б., к. психол. н., доцент	X Всеукраїнська з міжнародною участю науково-практична конференція «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12-13 листопада 2025 р. (Член організаційного комітету)
11	Пухно С. В., к. психол. н., доцент	X Всеукраїнська з міжнародною участю науково-практична конференція «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12-13 листопада 2025 р. (Член організаційного комітету)
12	Дворніченко Л. Л., к. філос. н., доцент	X Всеукраїнська з міжнародною участю науково-практична конференція «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12-13 листопада 2025 р. (Член організаційного комітету)
13	Пасько К. М., к. філос. н., доцент	X Всеукраїнська з міжнародною участю науково-практична конференція «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12-13 листопада 2025 р. (Член організаційного комітету)
14	Пасько К. М., к. філос. н., доцент	Міжнародна науково-практична інтернет-конференція молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір» 10 квітня 2025 року м. Суми, КЗ СОППО (Член організаційного комітету)

Участь в редакційних колегіях матеріалів конференцій

15	Вертель А. В., д. пед. н., доцент	Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року), м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. 420 с. (Член редакційної колегії)
16	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року), м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. 420 с. (Член редакційної колегії)
17	Усик Д. Б., к. психол. н., доцент	Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року), м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені

		А.С. Макаренка, 2025. 420 с. (Член редакційної колегії)
18	Єрмакова Н. О., к. психол. н., доцент	Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року), м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. 420 с. (Член редакційної колегії)
19	Пухно С. В., к. психол. н., доцент	Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року), м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. 420 с. (Член редакційної колегії)
20	Дворніченко Л. Л., к. філос. н., доцент	Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року), м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. 420 с. (Член редакційної колегії)
21	Пасько К. М., к. філос. н., доцент	Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року), м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. 420 с. (Член редакційної колегії)
22	Пасько К. М., к. філос. н., доцент	Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників (10 квітня 2025 року, м. Суми). Суми: ФОП Цьома С. П., 2025. 262 с. (Член редакційної колегії)
Участь в експертних радах, спеціалізованих вчених радах		
23	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Спеціалізована вчена рада Д 29.051.11 Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля МОН України (м. Київ). Офіційний опонент Гуртовенко Н. В. 06.12.25 р. (Член спеціалізованої вченої ради)
24	Кузікова С. Б.,	Разова спеціалізована вчена рада ДЗВО «Університет

	д. психол. н., професор	менеджменту освіти» (м. Київ) (на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія) Офіційний опонент Попович Я. О. 05.02.25 р. (Член разової спеціалізованої вченої ради)
25	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Разова спеціалізована вчена рада в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі(на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія) Офіційний опонент Дмитрик І. Я. 15.03.25 р. (Член разової спеціалізованої вченої ради)
26	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Разова спеціалізована вчена рада PhD 8296 у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія Офіційний опонент Бульченко Д. В. 04.03.25 р. (Член разової спеціалізованої вченої ради)
27	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.089 у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія. Офіційний опонент Шинкарьова Л. В. 09.06.25 р. (Член разової спеціалізованої вченої ради)
28	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Разова спеціалізована вчена рада ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (м. Київ) (на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія) Офіційний опонент Сичинська М. М. 26.08.25 р.
29	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Разова спеціалізована вчена рада ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (м. Київ) (на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія) Офіційний опонент Неграш О. І. 26.08.25 р.
30	Кузікова С. Б., д. психол. н., професор	Разова спеціалізована вчена рада ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (м. Київ) (на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія) Офіційний опонент Єфімова А. Г. 26.08.25 р.
Участь в журі		
31	Єрмакова Н. О., к. психол. н., доцент	II етап Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» січень 2025 р. (Заступник голови журі)

3. Кількість реалізованих експертних ролей НПП

3.7. Як експерта у постійно діючій спеціалізованій вченій раді:

1. Гуртовенко Наталія Вікторівна «Соціально-психологічні засади корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів», спеціалізована вчена рада Д 29.051.11 Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля МОН України (м. Київ), на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук за спеціальністю 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи. 06.12.2025. *Кузікова С. Б., д. психол., н., професор – офіційний опонент.*

3.8. Як експерта у разовій спеціалізованій вченій раді:

1. Попович Ярослава Олександрівна «Психологічні умови формування конструктивної копінг-поведінки постраждалих від домашнього насильства жінок», разова спеціалізована вчена рада ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (м. Київ) на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія. 05.02.2025 р. *Кузікова С. Б., д. психол., н., професор – офіційний опонент.*

2. Дмитрик Іван Ярославович «Психологічні особливості подолання кризових станів у чоловіків з сексуальними дисфункціями», разова спеціалізована вчена рада в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія. 15.03.2025 р. *Кузікова С. Б., д. психол., н., професор – офіційний опонент.*

3. Бульченко Дмитро Володимирович «Особливості розвитку особистісного потенціалу майбутніх психологів в процесі активного соціально-психологічного пізнання», разова спеціалізована вчена рада Phd 8296 у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія. 04.06.2025 р. *Кузікова С. Б., д. психол., н., професор – офіційний опонент.*

4. Шинкарьова Любов Володимирівна «Особистісний адаптаційний потенціал дружин учасників бойових дій», спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.089 у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія. 09.06.2025 р. *Кузікова С. Б., д. психол., н., професор – офіційний опонент.*

5. Сичинська Марія Миколаївна «Батьківсько-дитячі взаємини як чинник формування резильєнтності в підлітковому віці», разова спеціалізована вчена рада ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (м. Київ) на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія. 26.08.2025 р. *Кузікова С. Б., д. психол., н., професор – офіційний опонент.*

6. Неграш Олена Іванівна «Прокрастинація як чинник самореалізації майбутніх психологів», разова спеціалізована вчена рада ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (м. Київ) на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія. 26.08.2025 р. *Кузікова С. Б., д. психол., н., професор – офіційний опонент.*

7. Єфімова Анна Григорівна «Особливості соціально-психологічної адаптації українців до вимушеної міграції в умовах війни», разова спеціалізована вчена рада ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (м. Київ) на здобуття наукового ступеня доктора

філософії за спеціальністю 053 Психологія. 28.08.2025 р. *Кузікова С. Б., д. психол., н., професор – офіційний опонент.*

4. Членство в редколегії наукових журналів

4.3 Участь у редакційній колегії наукових фахових журналів України категорії «Б» у звітному періоді:

1. Кузікова С. Б., д. психол. н., професор – Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія. Фахова реєстрація категорія «Б» (Головний редактор).

2. Вертель А. В., д. пед. н., доцент – Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія. Фахова реєстрація категорія «Б» (Член редакційної колегії).

3. Усик Д. Б., к. психол. н., доцент – Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія. Фахова реєстрація категорія «Б» (Член редакційної колегії).

4. Кузікова С. Б., д. психол. н., професор – Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія. Фахова реєстрація категорія «Б» (Член редакційної колегії).

5. Кузікова С. Б., д. психол. н., професор – Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки. Фахова реєстрація категорія «Б» (Член редакційної колегії).

6. Кузікова С. Б., д. психол. н., професор – Науковий журнал «Психологія і особистість», Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка; Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Фахова реєстрація категорія «Б» (Член редакційної колегії).

5. Рецензування наукових журналів

5.3. Рецензування наукового фахового журналу України категорії «Б» у звітному періоді

1. Кузікова С. Б., д. психол. н., професор – Рецензія на випуск 26 (71) збірника наукових праць «Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки».

Розділ 3. НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО КАФЕДРИ

3.1. Перелік наукових підрозділів (окремо подати звіти про діяльність лабораторій та / або центрів відповідно до форм, представлених у додатку 4).

Звіт

про результати роботи ресурсного центру з надання психологічної допомоги населенню за 2025 рік

Ресурсний центр надає послуги згідно договорів про співпрацю які були укладені кафедрою психології. Галузі використання розробок та сфери їх впровадження: вища професійна освіта, система освіти (дошкільні, шкільні, позашкільні, спеціальні заклади), медицина (психологічна реабілітація психосоматичних станів), юриспруденція, військова сфера та цивільний захист, соціально-психологічний захист населення.

За звітній період були виконані наступні види роботи:

I. Консультування усіх верств населення з особистісних питань та питань міжгрупової взаємодії. (це як платні послуги так і безкоштовні)

Даний напрям діяльності Центру передбачав проведення профілактичної, просвітницької та консультативної роботи викладачами кафедри, здійснення підвищення психологічної грамотності населення, допомога у розв'язанні проблеми особистісного характеру, надання можливих рекомендацій, щодо виходу з складних та кризових життєвих ситуацій пов'язаних з військовими діями.

За звітній період членами Ресурсного центру були надані наукові, методичні та консультативні послуги широким верстам населення. У тому числі проведені лекції в рамках програм підвищення кваліфікації для психологів та соціальних працівників.

Член Ресурсного центру, викладач кафедри психології *Пасько Катерина Миколаївна*, забезпечувала освітній процес у дистанційному форматі на підготовчих курсах до ЄФВВ (єдиного фахового вступного випробування) за програмою предметного тесту з педагогіки і психології для вступу за ОР Магістр у 2025 році з 04 квітня 2025 року по 31 травня 2025 року на базі Центру професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання СумДПУ імені А. С. Макаренка. Загальна кількість слухачів – 17 осіб. Обсяг навчального навантаження складав 72 години. Сума фактичних надходжень склала 33600 грн. В результаті проведення підготовчих курсів до ЄФВВ університет отримав прибуток у розмірі 17602, 58 грн.

Відповідно до укладених договорів про співпрацю викладачами кафедри (членами РЦ) проводилась безкоштовна психологічна допомога та психотерапевтичне консультування дорослих громадян м. Суми (взаємини з батьками, нестійкий емоційний стан; порушення мотиваційно-особистісної сфери; поведінкова саморегуляція під час повітряних тривоги, надання допомоги в критичних ситуаціях).

II. Психологічний супровід професійної діяльності та психологічна просвіта населення

Даний напрям діяльності РЦ передбачав співробітництво в області проведення науково-дослідної роботи та впровадження науково-методичних розробок стосовно психологічний супроводу та оптимізація роботи трудового колективу. Це проведення лекцій на підґрунті науково методичних розробок.

Викладачами кафедри (співробітниками центру) пройдено навчання за підтримки Агенції регіонального розвитку Сумської області, що виступає партнером ГО «БАІР» в спільному впровадженні програми «Спільна ініціатива в Україні та Румунії із соціального відновлення, включення та згуртованості українських громад», що фінансується Урядом Італійської Республіки через Міністерство закордонних справ та міжнародного співробітництва /Італійську агенцію співробітництва в галузі розвитку (AICS) в Сумській області пройдено тренінг. Проект реалізується у співпраці Центром психічного здоров'я ХНМУ та Навчально-науковим центром ментального здоров'я ПДМУ. Тренінг «Фахові компетенції немедичних працівників у психічному здоров'ї та психосоціальній підтримці. Перша психологічна допомога та навички комунікації».

Пройдено навчання за програмою "Внутрішня сила" (Inner Strenghts) Program (м. Чернівці 5-7 жовтня 2025р.), тренінг для тренерів Міжнародна гуманітарна організація «Лікарі світу-Греція» в Україні (MdM-Greese) у *рамках проекту «Поза межами травми»* з розширення послуг з охорони психічного здоров'я на рівні громад для дітей та молоді з груп ризику в постраждалих від конфлікту громадах України проводить тренінги «Внутрішні сили. Модуль з позитивного психічного здоров'я (ПЗП) для українських підлітків, молоді та сімей» (Inner Strenghts) Program.

Дані тренінги відповідають Плану заходів на 2024-2026 роки з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року та Плану діяльності Міністерства охорони здоров'я України на 2025 рік, зокрема, пп. 44, 50, 51, 56, 57 та 58.

Співробітники центру, проф. Кузікова С. Б (доповідь, участь у обговоренні), доц. Дворніченко Л.Л. та доц. Ермакова Н.О. (участь у обговоренні), приймали участь у регіональному заході Сервіси «Ти як» – визначаємо нові стандарти підготовки фахівців» (круглий стіл), який спрямований на покращення ментального здоров'я жителів регіону. Захід відбувся 30 травня 2025 року. «Організатор: Сумська обласна державна адміністрація – обласна військова адміністрація, регіональна координаторка Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» Жанна Сидоренко, Центр Життєстійкості міста Суми.

III. Психологічна допомога військовослужбовцям та членам їхніх сімей.

Волонтерська консультативна допомога жінкам, чоловіки яких знаходяться в лавах ЗСУ. Зазначений напрям роботи Центру передбачав проведення наукової, навчальної та психогігієнічної роботи з волонтерами, учасниками бойових дій, а також розроблення методичного інструментарію, методичних рекомендацій для психологів та волонтерів, які супроводжують дані категорії населення. Проведено більше 20 консультацій.

Аналіз рівня розробленості проблеми допомоги військовим та членам їхніх родин в умовах війни висвітлено в наступних публікаціях:

1. Кузікова С., Лукомська О. Особливості посттравматичного стресу та резилентності військовослужбовців збройних сил України. *Слобожанський науковий вісник Серія: Психологія. Науковий журнал.* 2024. Випуск 2. С. 32-36. <https://doi.org/10.32782/psyspu/2024.2.6>

2. Кузікова С. Б. Адаптаційний потенціал дружин учасників бойових дій. *Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди Психологія.* 2025. № 72. С 119-131. <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/psychology/article/view/17129>

3. Дворніченко Л. Л., Чеканська Л. М. Життєстійкість як механізм успішної самореалізації особистості. *Наукові перспективи*. 2025. № 8 (62). С 1275-1287. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8\(62\)-1275-1287](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8(62)-1275-1287)

4. Пасько К. М. Психологічні особливості роботи з травмою у методі арт-терапії. *Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія*. 2025. № 1. С. 96-99. <https://journals.spu.sumy.ua/index.php/psy/article/view/633>

IV. Навчально – методична та практична діяльність співробітників центру.

Коллективом кафедри психології розроблено, оновлено та запропоновано 11 (одинадцять) курсів для підвищення кваліфікації психологів навчальних та медичних закладів а також для педагогів.

1. Кузікова С.Б., доктор психологічних наук, професор «Підтримка ментального здоров'я особистості в критичних ситуаціях життя».

2. Вертель А.В., доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Основи дитячого психоаналізу».

3. Дворніченко Л.Л., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології «Психологічні особливості спілкування у критичних ситуаціях життя (для осіб, що надають паліативну допомогу)»; «Теорія і практика психологічного консультування».

4. Пухно С.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Психологія ефективного педагогічного спілкування».

5. Єрмакова Н.О., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Первинна психологічна допомога».

6. Єрмакова Н.О., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Психологія впливу: теорія і технології».

7. Пасько К.М., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології «Арт-техніки активізації внутрішніх ресурсів».

8. Пухно С.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Психологія ефективного спілкування».

9. Усик Д.Б., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Технології роботи практичного психолога в закладах дошкільної освіти».

Крім того, протягом навчального року були проведені зустрічі студентів з психологами практиками, на яких студенти, майбутні психологи мали можливість отримати практично значущі знання від практикуючих психологів. Це гостьові лекції:

1. Жданюк Л., кандидат психологічних наук, доцент кафедри кризової психології ПНПУ імені В.Г.Короленка, реєстрова психотерапевтка в напрямку центрованої та особистісної психотерапії «Кризи в житті людини. Травми та травматичні події. Сучасні протоколи кризових інтервенцій», (13 березня 2025 р).

2. Лукомська С., кандидата психологічних наук, старшого наукового співробітника лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України, «Особливості девіантної поведінки підлітків під час війни», (28 березня 2025р).

3. Яковець О., старший офіцер відділу психологічної підтримки персоналу командування сил підтримки ЗСУ, тема «Особливості роботи військового психолога Збройних Сил України», (21 квітня 2025 р).

4. Лукомська С., кандидата психологічних наук, старшого наукового співробітника лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г.С. Костюка

НАПН України, «Виснажені, але не зламані». Про втому від війни та як знайти ресурси жити далі. (26 листопада 2025 р.),

Гандзілевська Г., д. психол. н., проф., психодраматистка, гештальт-консультантка, казкотерапевтка, Національний університет «Острозька академія» (Україна); Škorvagová E., Mgr. PhD., PhD, когнітивно-поведінкова терапевтка, Жилінський університет в Жиліні (Словаччина). Техніки психодрами та когнітивно-поведінкової терапії на ранкових зустрічах у школі, (4 грудня 2025).

V. Профорієнтаційна діяльність.

Профорієнтаційна діяльність є одним з важливих напрямів роботи ННЦ. Викладачами кафедри, членами РЦ був проведений «День відкритих дверей» у 2025 році, а також участь у заходах університету.

VI. Планування роботи ННЦ на 2026 рік.

1. Проведення науково-дослідної роботи за тематикою кафедри та ресурсного центру та висвітлення результатів дослідження у фахових виданнях.

2. За результатами наукової та практичної діяльності створення майстер-класів за тематикою ННЦ та опробування їх на науково-методичних семінарах та конференціях.

3. Розробка навчально-методичних матеріалів до прикладних курсів підготовки практичних психологів.

4. Проведення методичних та практичних семінарів для викладачів кафедри, практичних психологів навчальних закладів щодо апробації інноваційних технологій в організації та проведенні навчально-виховного процесу.

5. Співпраця і участь у семінарах навчально-методичного центру психологічної служби сумської області.

6. Консультування молоді, малозабезпечених та усіх потребуючих верств населення на базі консультативного пункту по наданню безкоштовної психологічної допомоги населенню.

7. Співробітництво з професіоналами практиками: психологами консультантами телефону довіри, лікарями психіатрами-психотерапевтами, практикуючими психологами.

8. Подальший розвиток співпраці з відділом працевлаштування, професійно-технічної освіти та додаткових платних послуг, щодо створення курсів підвищення кваліфікації викладачів університетів, практичних психології, та вчителів.

3.2. Перелік наукових шкіл (окремо подати звіти та довідки про діяльність наукових шкіл за підписом їх керівників відповідно до форм, представлених у додатку 5).

3.3. Наукове та науково-технічне співробітництво із вітчизняними та закордонними організаціями/ЗВО в звітному періоді (повнотекстові копії документів, укладених у 2025 році, формуються у додаток 6, який подається після текстової частини звіту окремим документом):

1. Розробка та підписання угод про співробітництво:

Укладено угоди про співробітництво в освітній та науковій сфері:

1. Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (в особі ректора проф. Ю. О. Ляного) і Сумського обласного центру соціальних служб (в особі директора Т. Ю. Шевченко) (Підписано 14.11.2025 р.).

Участь Шевченко Т.Ю. директора Сумського обласного центру соціальних служб (м. Суми) в роботі X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р., в засіданні круглого столу «Сучасний психолог: актуальні запити ринку праці» (13 листопада 2025 р.).

Подовжено термін дії договорів про співпрацю з науковими установами Національної академії наук України:

1. *Інститутом психології імені Г.С. Костюка Національна академія педагогічних наук (Лабораторія методології і теорії психології)*

Участь кандидата психологічних наук, старшого наукового співробітника лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ) С. О. Лукомської в роботі X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р.; доповідь на пленарному засіданні.

2. *Українським науково-методичним центром практичної психології і соціальної роботи НАПН України.*

Установа – співорганізатор X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. Член організаційного комітету конференції – В.Г. Панок, в.о. академіка–секретаря відділення психології та спеціальної педагогіки НАПН України, директор УНМЦ практичної психології і соціальної роботи НАПН України, доктор психологічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України; доповідь на пленарному засіданні.

Подовжено термін дії договорів про співпрацю з вітчизняними ЗВО:

1. *Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля.*

Кузікова С.Б., д. психол. н., проф., зав. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С.Макаренка, опонент, спеціалізована вчена рада Д 29.051.11 Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля МОН України (м. Київ).

2. *Херсонським державним університетом.*

Участь Поповича І.С. члена-кореспондента Національної академії педагогічних наук України; професора, доктора психологічних наук, професора кафедри психології Херсонського державного університету (м. Херсон – м. Івано Франківськ), старшого наукового співробітника відділу компаративістики і міжнародних наукових зв'язків Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка (м. Київ) в роботі X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р.; доповідь на пленарному засіданні.

3. Університет Григорія Сковороди в Переяславі.

Участь Пухно С.В., к. психол. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А. С. Макаренка (у співавторстві зі здобувачкою вищої освіти, спец. 053 Психологія, ОР бакалавр) у XVI Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих учених «Перспективи розвитку сучасної психології», яка проводилась на базі Університету Григорія Сковороди в Переяславі 24-25 квітня 2025 р. (доповідь на секційних засіданнях, публікація матеріалів в збірці конференції). Кузікова С.Б., д. психол. н., проф., зав. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка, опонент, разова спеціалізована вчена рада в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі.

4. Київським університетом імені Бориса Грінченка.

Кузікова С.Б., д. психол. н., проф., зав. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка, опонент, спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.089 у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка. Участь здобувача третього рівня вищої освіти (для здобуття наукового ступеня доктора філософії установи в роботі секційного засідання X Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р.

5. Тернопільським національним педагогічним університетом імені Володимира Гнатюка.

Установа – співорганізатор X Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» (12-13 листопада 2025 р., м. Суми)». Член організаційного комітету конференції – Орап М.О. – завідувач кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, доктор психологічних наук, професор; доповідь на пленарному засіданні. Участь 8 здобувачів вищої освіти установи в роботі секційних засідань X Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р.

6. Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини.

Участь представника професорсько-викладацького складу установи Сафіна О. Д. – доктора психологічних наук, професора, професора кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (м. Умань) в роботі X Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» (12-13 листопада 2025 р., м. Суми); доповідь на пленарному засіданні.

7. Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка.

Установа – співорганізатор X Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. Член організаційного комітету – Атаманчук Н. М., завідувач кафедри кризової психології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, к. психол. н., доцент. Доповідь на пленарному засіданні Яланської С. П., д. психол. н., професор кафедри кризової психології, декан факультету психології і соціальної роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Участь 5 здобувачів третього рівня вищої освіти (для здобуття наукового ступеня доктора філософії) установи в роботі секційних засідань X Всеукраїнської з

міжнародною участю науково–практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р.

Кузікова С.Б., д. психол. н., проф., зав. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка, член редакційної колегії наукового журналу «Психологія і особистість», Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка; Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України.

Кузікова С.Б., д. психол. н., проф., зав. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка рецензент: збірника матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції «Психологія розвитку та життєстійкості особистості: виклики та нові можливості» ПНПУ імені В. Г. Короленка м. Полтава; колективної монографії: «Психологічне відновлення та розвиток дітей дошкільного віку з травматичним досвідом засобами арт-практик»; посібника «Психологія в схемах: навчальний посібник» підготовлений кандидатом психологічних наук, доцентом, завідувачем кафедри кризової психології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка Атаманчук Н. М.

8. Харківським національним педагогічним університетом імені Г.С. Сковороди.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, кафедра психології, співорганізатор VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Харківський осінній марафон психотехнологій» 25 жовтня 2025 р. на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, кафедра психології https://drive.google.com/file/d/133PRFnXMkfdVKG3dVe3eyJcspjv3Fmx3/view?fbclid=IwY2xjawOJLLleHRuA2FlbQIxMABicmlkETFKNGoyM043Y25tSEFYbkVKc3J0YwZhcHBfaWQ_QMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHplvukcxUsR-gEHQLEH9VLMETF1EGExLFRcgoaWqQb0vNAcR8YHQwDenuhed_aem_0czpm7E1C-Jm4tU1LO4DyA

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди (кафедра психології) – співорганізатор X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. Члени організаційного комітету конференції – Хомуленко .Б. – завідувач кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, д. психол. н., професор; Єльчанінова Т.М. – к. психол. н., доцент; доповіді на пленарному засіданні – Фоменко К. І. – д. психол. н., професор; Хомуленко Т. Б. – д. психол. н., професор.

В межах конференції – майстер–клас: «М'яка переробка стресової ситуації: самопомога у парадигмі EMDR–терапії» Ведуча: Большакова А. М.– д. психол. н., професор. В межах конференції – воркшоп: «Іновації в психодіагностиці». Опитувальник оперативного мислення. Ведучі: Хомуленко Т.Б. – д. психол. н., професор завідувач, кафедри психології; Фоменко К.І. – д. психол. н., професор; Криничко В.В. – к. мед. н., доцент; Верещинська Я.В. – к. психол. н., доцент.

Участь 44 здобувачів вищої освіти установи в роботі секційних засідань X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р.

Кузікова С.Б., д. психол. н., проф., зав. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка, член редакційної колегії Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія. м. Харків. Чинне фахове наукове видання із психології.

9. Поліським національним університетом.

Установа – співорганізатор X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. Член організаційного комітету конференції – Л. П. Журавльова – д. психол. н., професор кафедри психології Поліського національного університету,; доповідь на пленарному засіданні. Участь 21 здобувача вищої освіти установи в роботі секційних засідань X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р.

10. Комунальним закладом Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

Проведення Усиком Д.Б., к. психол. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка майстер-класу «Протоколи надання першої психологічної допомоги» на II Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Актуальні питання практичної психології в умовах сьогодення» 23 січня 2025 р. м. Суми, Комунальний заклад Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

Пасько К.М., к. філос. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка – член орг. комітету: Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір» 10 квітня 2025 року м. Суми, КЗ СОІППО; член ред. колегії збірки КЗ СОІППО: Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників (10 квітня 2025 року, м. Суми). Суми: ФОП Цьома С. П., 2025. с.

Участь Пасько К. М. , к. філос. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка у Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір» (10 квітня 2025 р., м. Суми, КЗСОІППО).

Участь здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія СумДПУ імені А.С. Макаренка в Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір» на базі КЗСОІППО (10 квітня 2025 року, м. Суми) (12 доповідей з публікаціями матеріалів; науковий керівник – Пасько К.М., к. філос. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А. С. Макаренка).

Пасько К.М., к. філос. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А. С. Макаренка проведено майстер-клас: «Швидкі методи типування людей для кар'єрного зростання» (КЗ СОІППО, вул. Миколи Сумцова, 5, м. Суми, 40007. Довідка № 856/01-16 від 16.12.2024).

Участь Пасько К.М., к. філос. н., доц. каф. психології, Пухно С.В., к. психол. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А. С. Макаренка (одноосібно і у співавторстві зі здобувачкою вищої освіти, спец. 053 Психологія) у ІХ Усеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти» м. Суми, КЗСОІППО, 28 травня 2025 року (доповіді на секційних засіданнях, публікація матеріалів в збірці конференції).

Налагоджено співпрацю з вітчизняними ЗВО:

1. ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (кафедра психології та особистісного розвитку).

Установа – співорганізатор X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. Член організаційного комітету конференції – Бондарчук Олена Іванівна – професор кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, доктор психологічних наук, професор (м. Київ); доповідь на пленарному засіданні конференції.

2. Харківський національним університетом внутрішніх справ.

Участь Усика Д.Б., к. психол. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С.Макаренка у XV Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти 25 квітня 2025 р. м. Суми, Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ

https://sumy.univd.edu.ua/files/conference/conference_25_04_2025.pdf

Участь Усика Д.Б., к. психол. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С.Макаренка у XVI Міжнародній науково-практичній конференції “Правова наука і державотворення в Україні в контексті інтеграційних процесів” 22 травня 2025 р. м. Суми, Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ

https://sumy.univd.edu.ua/files/conference/conf_pravova_nauka_22_05_2025_1.pdf

Участь здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія СумДПУ імені А.С.Макаренка у XV Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти 25 квітня 2025 р. м. Суми, Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ (4 доповіді з публікаціями матеріалів; науковий керівник – Усик Д.Б., к. психол. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А. С. Макаренка

https://sumy.univd.edu.ua/files/conference/conference_25_04_2025.pdf

3. Мукачівський державним університетом

Участь здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія СумДПУ імені А.С.Макаренка в VIII Міжнародній науково-практичній конференції (24-25 жовтня 2024 р., м. Мукачево) (7 доповідей з публікаціями матеріалів; науковий керівник – Пасько К.М., к. філос. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А. С. Макаренка).

Пасько К.М., к. філос. н., доц. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А.С.Макаренка проведено майстер-клас: «Методично-психологічні засади використання кольоротерапії як здоров'язбережувальної технології у педагогічній діяльності вчителя початкових класів» (Мукачівський державний університет, вул Ужгородська, 26, м. Мукачево, 89600. Довідка № 587 від 14.04.2025).

Подовжено термін дії договорів про співпрацю з вітчизняними організаціями:

1. Навчально-методичним центром психологічної служби Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Установа – співорганізатор X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. Член організаційного комітету конференції – Марухина І.В. – науковий співробітник Українського науково–методичного центру практичної психології

і соціальної роботи, завідувач навчально–методичного центру психологічної служби комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (м. Суми); доповідь на пленарному засіданні.

Участь Марухиної І.В., директора Сумського обласного центру соціальних служб, в роботі в засіданні КРУГЛОГО СТОЛУ «Сучасний психолог: актуальні запити ринку праці» (13 листопада 2025 р.).

2. Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №15 «Перлинка».

Участь Казбан Н.О. – завідувачки Сумського дошкільного навчального закладу (ясла–садок) № 15 «Перлинка» (м. Суми) в роботі X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. в засіданні круглого столу «Сучасний психолог: актуальні запити ринку праці» (13 листопада 2025 р.).

3. Комунальна установа Сумська обласна дитяча клінічна лікарня

Участь Федорової Є.В., практичного психолога відділення для дітей з ураженням ЦНС та порушенням психіки КНП СОР «Обласна дитяча клінічна лікарня» (м. Суми) в роботі X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. (доповідь на секційному засіданні).

Налагоджено співпрацю з вітчизняними організаціями:

1. Сумський обласний центр комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю (м. Суми).

Участь Сущенко О.М. – кандидата педагогічних наук, директора КУ СОР – Сумський обласний центр комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю (м. Суми) в роботі X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р.; доповідь на пленарному засіданні. Участь Сущенко О.М. в засіданні КРУГЛОГО СТОЛУ «Сучасний психолог: актуальні запити ринку праці» (13 листопада 2025 р.). Участь 24 членів КУ СОР – Сумський обласний центр комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю в роботі X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. (секційне засідання).

2. Сумський міський центр соціальних служб (м. Суми)

Участь в роботі X Всеукраїнської з міжнародною участю науково–практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. Вертель М.Ю. – директор Сумського міського центру соціальних служб, керівниця мобільної бригади соціально–психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (м. Суми) Участь Вертель М.Ю. в засіданні КРУГЛОГО СТОЛУ «Сучасний психолог: актуальні запити ринку праці» (13 листопада 2025 р.).

Співпраця з Сумською обласною державною адміністрацією:

1. Співпраця кафедри психології з Сумською обласною державною адміністрацією, – в регіональному заході «Сервіси «Ти як?» – визначаємо нові стандарти підготовки фахівців» (круглий стіл) 30 травня 2025 року Організатор: Сумська обласна державна адміністрація – обласна військова адміністрація, регіональна координаторка

Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» Жанна Сидоренко, Центр Життєстійкості міста Суми. Участь у заході Кузікової С. Б., завідувачки кафедри психології, д. психол. н., проф. каф. психології НН ІПП СумДПУ імені А. С. Макаренка (доповідь, участь у обговоренні), та двох доцентів кафедри психології – Єрмакової Н.О., к. психол. н., доцента і Дворніченко Л.Л., к. філос. н., доцента (участь у обговоренні).

https://www.facebook.com/groups/485215966016193?locale=ru_RU

На постійній основі ведеться співпраця з міжнародними організаціями:

Продовжено співпрацю з Державним педагогічним університетом імені Йона Крянге. Республіка Молдова (Договір про двостороннє співробітництво, 2023 р.). Установа – співорганізатор X Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» 12–13 листопада 2025 р. Член організаційного комітету конференції Діана Анточі – проректор з наукової роботи Державного педагогічного університету імені Йона Крянге, доктор габілітований наук у галузі освіти (психологія, педагогіка), професор (м. Кишинів, Республіка Молдова). У рамках наукового співробітництва кафедри психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка з Державним Педагогічним Університетом імені Йона Крянге (Молдова) – участь в пленарному засіданні (доповіді) представників професорсько-викладацького складу університету: Diana Antoci – Doctor Habilitatus, Full Professor, «Ion Creangă» State Pedagogical University of Chisinau, Republic of Moldova. Lifelong Learning as a Resource for Personal Stability and Value Development in the University Environmen. Valentina Mîslițchi – PhD, Associate Professor, «Ion Creanga» State Pedagogical University of Chisinau, the Republic of Moldova. The impact of personal development on the social adaptability of personality in crisis situations

2. Запрошення фахівців до проведення науково-педагогічної діяльності в університеті

1. Для здобувачів вищої освіти ОР бакалавр і ОР магістр спеціальності 053 Психологія кафедри психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка була проведена гостьова он-лайн лекція Людмили Жданюк (кандидат психологічних наук, доцента кафедри кризової психології ПНПУ ім. В.Г. Короленка) «Кризи в житті людини. Травми та травматичні події. Сучасні протоколи кризових інтервенцій» 13 березня 2025 р.

<https://www.facebook.com/share/p/18RJQbrvA6/>

2. Для здобувачів вищої освіти ОР бакалавр і ОР магістр спеціальності 053 Психологія кафедри психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка була проведена гостьова он-лайн лекція Світлани Лукомської (кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України) «Особливості девіантної поведінки підлітків під час війни» 28 березня 2025 р. <https://psy.sspu.edu.ua/news/294-gostova-lektsiya-svitlani-lukomskoj-osebivosti-psikhologichnoji-dopomogi-pidlitkam-pid-chas-vijni>

3. Для здобувачів вищої освіти ОР бакалавр і ОР магістр спеціальності 053 Психологія кафедри психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка була проведена гостьова он-лайн лекція старшого офіцера відділу психологічної підтримки персоналу Командування Сил підтримки Збройних Сил України Ольги Яковець на тему: «Особливості роботи військового психолога Збройних Сил України» 21 квітня 2025 року

<https://psy.sspu.edu.ua/news/296-gostova-lektsiya-olgi-yakovets-osoblivosti-roboti-vijskovogo-psikhologa-zsu>

4. Для здобувачів вищої освіти ОР бакалавр і ОР магістр спеціальності Психологія кафедри психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка була проведена гостьова онлайн лекція Світлани Лукомської (кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України) «Виснажені, але не зламні», про втому від війни та як знайти ресурси жити далі 26 листопада 2025 р.

https://www.facebook.com/groups/485215966016193/?notif_id=1763925763755879&notif_t=group_name_change&ref=notif

3. Міжнародна академічна мобільність науково-педагогічних працівників університету та мобільність на території України

1. В межах програми зовнішньої міжнародної академічної мобільності, проходження к. психол. н., доцентом, доцентом кафедри психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка Пухно С.В. науково-педагогічного стажування «Досвід країни ЄС щодо інновацій в педагогічній освіті й особливості його запровадження в Україні» зі спеціальності «Психологія», обсягом 6 кредитів (180 годин) (дистанційна форма участі), м. Рига, Латвійська Республіка, 31 березня – 11 травня 2025 року. Організатор – Балтійська міжнародна академія. Сертифікат № PSI-310318-BSA від 11.05.2025.

2. В межах програми зовнішньої міжнародної академічної мобільності, проходження к. психол. н., доцентом, доцентом кафедри психології НН ІПП СумДПУ імені А.С. Макаренка Усиком Д.Б. науково-педагогічного стажування «Штучний інтелект як чинник розвитку трансверсальних компетентностей сучасної молоді» зі спеціальності «Психологія», обсягом 6 кредитів (180 годин) (дистанційна форма участі), м. Люблин, Республіка Польща, 26 травня – 23 червня 2025 року. Організатор – Instytut Rozwoju Edukacji i Nauki "Wiedza" (Польща). Сертифікат № 0010457 від 23.06.2025 р.

4. Організація наукових заходів за кордоном та за межами університету на території України

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, кафедра психології, співорганізатор VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Харківський осінній марафон психотехнологій» 25 жовтня 2025 р. на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, кафедра психології

https://drive.google.com/file/d/133PRFnXMkfdVKG3dVe3eyJcspjv3Fmx3/view?fbclid=IwY2xjawOJLLleHRuA2FlbQIxMABicmlkETFKNGoYm043Y25tSEFYbkVKc3J0YwZhchBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHplvukcxUsR-gEHQLEH9VLmETF1EGExLFRcgoaWqQb0vNAcR8YHQwDenuhed_aem_0czpm7E1C-Jm4tU1LO4DyA

5. Відрядження викладачів університету за кордон:

6. Реалізація програм студентських обмінів та стажувань, програм академічної мобільності.

7. Здійснення грантово-пошукової діяльності на території України та поза її межами:

Подані заявки на участь:

1. Назва заявки / проекту: «Україна – Європейський Союз: передові практики у вищій психологічній освіті» / «Ukraine-EU: Excellent practices in higher psychological education». Назва конкурсної програми: ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH. Рік подачі заявки: 2025. Номер заявки / ID проектної пропозиції: 101238359.

2. Назва заявки / проекту: «Школа ментального здоров'я та соціальної стійкості громад». Назва конкурсної програми: Конкурс проектних заявок в рамках грантової програми «Партнерство задля відновлення». Рік подачі заявки: 2025.

Участь (члени робочих груп з реалізації Проекту):

1. Вертель А.В., д. пед.н., доцент, Єрмакова Н.О., к. психол. н., доцент – члени робочої групи з реалізації Проекту Еразмус+ КА2 «Підтримка адаптивної та гнучкої освіти для постраждалих від війни студентів в Україні» 101236049 – SAFE LEARN – ERASMUS-EDU-2025-CBH. (Грантова угода № 101236049 – SAFE LEARN), термін реалізації проекту 01.10.2025 – 30.09.2028 р.

Дані щодо тематики, форм співробітництва із вітчизняними та зарубіжними партнерами (окремо по кожній країні) викласти в таблиці

№ з/п	Країна-партнер	Установа-партнер	Тема наукового гранту / проекту	Програма або проект в рамках якого здійснюється співробітництво	Практичні результати від співробітництва
Співробітництво із вітчизняними партнерами у 2025 р. (укладені угоди у 2025 р.)					
1.					
Співробітництво із міжнародними партнерами					
1.					
Результати співпраці, яка ведеться на постійній основі					
1.	Республіка Молдова	Державний Педагогічний Університет імені Йона Крянге	Договір про двостороннє співробітництво, 2023 р.		Участь 2х представників ДПУ імені Йона Крянге у X Всеукраїнській науково-практичній конференції 12-13 листопада 2025 року «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, м. Суми (Діана Анточ – член оргкомітету, доповідь на пленарному засіданні, Валентина Міслицькі – доповідь на пленарному засіданні).

Розділ 4. НАУКОВА РОБОТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ КАФЕДРИ

4.1. Кількісні результативні показники виконання науково-дослідних робіт молодими ученими кафедри (штатні НПП кафедри, внутрішні сумісники, які суміщають викладацьку та адміністративну посади, віком до 35 років, докторанти до 40 років та аспіранти, які навчаються при кафедрі)

№ з/п	Показники	Кількість одиниць
1.	Кількість опублікованих монографій (одноосібних, у співавторстві), всього	
1.1.	з них проіндексовані у Scopus / Web of Science	
1.2.	з них, опубліковані за кордоном мовами країн ОЕСР	
1.3.	з них опубліковані в Україні	
1.4.	з них у відкритому доступі	
2.	Кількість опублікованих розділів монографій	
2.1.	розділи монографій, які індексуються у Scopus / Web of Science	
2.2.	розділи у колективних монографіях опублікованих мовами ОЕСР (обсяг не менше 1,5 д.а.)	
2.3.	розділів у колективних монографіях опублікованих українською мовою (обсяг не менше 1,5 д.а.)	
3.	Кількість опублікованих наукових статей у журналах, що входять до Scopus / Web of Science, всього	
3.1.	з них, кватиль Q1–Q2	
3.2.	з них, кватиль Q3–Q4	
3.3.	з них, жоден з кватилів	
4.	Кількість публікацій у матеріалах конференцій (Proceedings), які індексуються у Scopus та/або WoS, всього	
4.1.	з них, у відкритому доступі	
5.	Кількість опублікованих наукових статей	
5.1.	у виданнях країн, що входять до ОЕСР	
5.2.	у фахових виданнях України категорії «Б», всього	
5.2.1.	з них мовами країн ОЕСР	
5.2.2.	з них у відкритому доступі	
6.	Інші публікації:	
6.1.	препринти, які мають DOI	
6.2.	набори FAIR-даних, які мають DOI	
6.3.	словники, каталоги, довідники та енциклопедії, всього одиниць	
6.3.1.	з них, у відкритому доступі	
6.4.	підручники, навчальні посібники, всього	
6.4.1.	з них, у відкритому доступі	
7.	Інтелектуальна власність	
7.1.	Кількість чинних (діючих) документів на об'єкти прав інтелектуальної власності, всього	
7.1.1.	з них, патенти інших країн, які обліковуються міжнародними патентними базами	
7.1.2.	з них, патенти України на винаходи	
7.1.3.	з них, охоронні документи на об'єкти інтелектуальної власності	
7.2.	Кількість отриманих у звітному періоді документів на об'єкти прав	

	інтелектуальної власності, всього	
7.2.1.	<i>з них, патенти інших країн, які обліковуються міжнародними патентними базами</i>	
7.2.2.	<i>з них, патенти України на винаходи</i>	
7.2.3.	<i>з них, охоронні документи на об'єкти інтелектуальної власності</i>	
7.3.	Акти впровадження розробок за межами ЗВО, всього	
8.	Створено науково-технічної продукції	
8.1.	нових технологій	
8.2.	нових методів, теорій	
8.3.	інше (з указанням категорій)	
9.	Впроваджено науково-технічної продукції в освітній процес за межами ЗВО	
9.1.	технологій	
9.2.	методів, теорій	
9.3.	інше (з указанням категорій)	

Список публікацій

(укладено відповідно до послідовності, вказаної в таблиці, п. 1–6)

4.2. Опис науково-дослідної діяльності молодих вчених на кафедрі (до 30 рядків).

Розділ 5. НАУКОВА РОБОТА СТУДЕНТІВ

5.1. Показники науково-дослідної роботи та інноваційної діяльності студентів

№ з/п	Показники	Кількість одиниць
1.	Кількість опублікованих праць за участю студентів, усього	134
1.1.	з них, самостійно студентами	127
2.	Кількість студентів-учасників конкурсів студентських науково-дослідних робіт, усього	1
2.1.	з них, всеукраїнських конкурсів студентських НДР	
2.2.	з них, міжнародних конкурсів студентських НДР	
3.	Кількість студентів-переможців, які одержали нагороди за результатами конкурсів студентських науково-дослідних робіт, усього	
3.1.	з них, переможці Всеукраїнських конкурсів студентських НДР	
3.2.	з них, переможці Міжнародних конкурсів студентських НДР	
4.	Кількість студентів-учасників олімпіад, усього	
4.1.	з них, Всеукраїнських олімпіад	
4.2.	з них, Міжнародних олімпіад	
5.	Кількість студентів-переможців, які одержали нагороди за результатами олімпіад, усього	
5.1.	з них переможці Всеукраїнських олімпіад	
5.2.	з них, переможці Міжнародних олімпіад	
6.	Кількість охоронних документів, отриманих за участю студентів, усього	
6.1.	з них, самостійно студентами	

Список публікацій

1. Кількість опублікованих праць за участю студентів.

1. Близнюк Д. М. Тривожність та її вплив на навчальну успішність юнаків. *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 11-12.
2. Кейдун В. С. Психологічні особливості стресостійкості студентів. *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 48-50.
3. Гончарук Р. І. Психологічні чинники формування співзалежності у жінок, феномен «обнулення» почуттів. *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 20-22.
4. Макаренко С. Р. Вплив соціальних мереж на комунікативні уміння підлітків *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 66-68.
5. Погорелова Н. В. Вплив самооцінки підлітків на формування та розвиток депресивного досвіду *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної*

- науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 90-92.
6. Сотнікова Н. С. Теоретичні аспекти дослідження мотивації до навчання в учнів старшої школи *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 110-112.
  7. Іванова К. С. Психологічні аспекти прокрастинації у студентів *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 42-44.
  8. Клігунова І. В. Психологічні чинники емоційного вигорання у працівників сфери державного управління *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 50-53.
  9. Пономаренко В. В. Особливості формування стресостійкості студентів *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 93-95.
  10. Товстуха С. С. Психологічні аспекти професійної мотивації військовослужбовців. *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 116-118.
  11. Фірсова К. А. Психологічні особливості харчової поведінки юнаків. *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 121-123.
  12. Щербатюк О. М. Соціально-психологічна адаптація дітей при переході до п'ятого класу. *Інновації в науці: сучасний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників* (м. Суми, 10 квіт. 2025 р.). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. С. 140-142.
  13. Матусова А. О., Пухно С. В. Чинники резильєнтності студентів закладів вищої освіти в умовах воєнного часу: теоретичний аналіз проблеми. *Перспективи розвитку сучасної психології : зб. наук. пр.* Вип. 16 / УГСП. Київ : 7БЦ, 2025. С. 256-255.
  14. Пухно С. В., Матусова А. О. Резильєнтність студентів закладів вищої освіти в умовах війни. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти: збірник наукових статей* / За заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми, 2025. С. 506-510.
  15. Пухно С., Галенко А. Психологічні особливості професійної ідентичності студентів-психологів: теоретичний аналіз проблеми. *Litteris et Artibus: Нові горизонти : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Випуск Х. Частина 2. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2025. С. 19-23.
  16. Довгань А. А. Особливості емоційних станів підлітків в умовах воєнного часу: теоретичний аналіз проблеми. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний

університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 38-40.

17. Турченко Д. І. Особливості професійної мотивації майбутніх психологів під час війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 127-128.
18. Шапошник М. О. Соціально-психологічна адаптація вимушених переселенців внаслідок війни в Україні як актуальна проблема сьогодення. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 134-135.
19. Галенко А. І. Психологічні особливості професійної ідентичності студентів психологів. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 165-167.
20. Галушко В. Ю. Психологічні особливості професійного самовизначення старшокласників в умовах війни в Україні. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 167-170.
21. Гуйва О. О. Особливості соціально-психологічної адаптації до навчання молодших школярів в умовах війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 182-184.
22. Гупало О. І. Особливості соціально-психологічної адаптації військовослужбовці після демобілізації. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 323-325.
23. Євтеєва К. С. Особливості резильєнтності жінок, що проживають на територіях, на яких ведуться або велися бойові дії. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 377-380.
24. Заставенко О. В. Психологічні особливості емоційного вигорання медичних працівників. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025

- року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2025. С. 192-193.
- 25.Іголкина Є. С. Гендерні фактори формування емоційного інтелекту. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 195-197.
- 26.Васюк А.І., Усик Д.Б. Психологічні особливості адаптації першокласників до навчання в школі. *Питання сучасної науки і права*: матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (25 квітня 2025 року, м. Суми). Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми: СФ ХНУВС, 2025. С. 406-409.
- 27.Іванчук Д.О., Усик Д.Б. Психологічні особливості самооцінки підлітків. *Питання сучасної науки і права*: матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (25 квітня 2025 року, м. Суми). Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми: СФ ХНУВС, 2025. С.414-417.
- 28.Клименко Є.С., Усик Д.Б. Критичне мислення в юнацькому віці в умовах війни. *Питання сучасної науки і права*: матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (25 квітня 2025 року, м. Суми). Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми: СФ ХНУВС, 2025. С. 419-422.
- 29.Негода Л.Р., Усик Д.Б. Психологічні особливості спілкування з однолітками дітей старшого дошкільного віку. *Питання сучасної науки і права*: матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (25 квітня 2025 року, м. Суми). Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми: СФ ХНУВС, 2025. С. 428-431.
https://sumy.univd.edu.ua/files/conference/conference_25_04_2025.pdf
- 30.Антипенко Т. І. Чинники які впливають на ментальне здоров'я. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Міжнародної науково-практичної конференції (Суми 12-13 листопада 2025 року). Суми/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 297-299.
- 31.Дорда О. В. Емпіричне дослідження соціально-психологічної адаптації персоналу органів місцевого самоврядування до професійної діяльності в умовах хронічного стресу. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Міжнародної науково-практичної конференції (Суми 12-13 листопада 2025 року). Суми/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 186-188.
- 32.Заїка С. О. Чинники саморозвитку особистості. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Міжнародної науково-практичної конференції (Суми 12-13 листопада 2025 року). Суми/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 438-440.
- 33.Кібець Н. О. Особливості психоемоційного стану підлітків в умовах війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х

- Міжнародної науково-практичної конференції (Суми 12-13 листопада 2025 року). Суми/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 198-200.
34. Мальченко О. Л. Вплив родинного виховання на психоемоційний стан молодшого школяра. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (Суми 12-13 листопада 2025 року). Суми/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 86-87.
35. Науменко Я. С. Копінг-стратегії подолання стресових станів. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (Суми 12-13 листопада 2025 року). Суми/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 89-90.
36. Петреєва І. І. Становлення ідентичності підлітка: чинники та виклики. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (Суми 12-13 листопада 2025 року). Суми/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 99-100.
37. Рашевська Ірина Володимирівна. Вимушене переміщення як стресогенний фактор: психологічні та соціальні наслідки. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (Суми 12-13 листопада 2025 року). Суми/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 411-413.
38. Рева Р. А. Теоретичні аспекти вивчення бойового стресу. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (Суми 12-13 листопада 2025 року). Суми/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 105-107.
39. Савіщенко В. Р. Психологічна гнучкість як чинник успішної адаптації впо до нових умов життя. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (Суми 12-13 листопада 2025 року). Суми/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 413-15.
40. Светлична А. О. Особливості психологічної готовності дітей до школи. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми)/ Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 269-271.
41. Добродумова Е.А. Особливості розвитку емпатії у осіб зрілого віку. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 35-38.
42. Клименко Є.С. Особливості розвитку критичного мислення в юнацькому віці. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м.

- Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 66-68.
43. Коваль Т.О. Особливості розвитку мислення у студентів. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 68-70.
44. Леганькова І.І. Психологічні чинник сімейних конфліктів. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 82-84.
45. Оніщенко В.П. Професійне вигорання фахівців із судових експертиз. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 95-97.
46. Руденко А.А. Психологічний супровід учасників освітнього процесу у підготовці до національного мультипредметного тесту. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 110-112.
47. Терешкевич І.О. Психологічні чинники резильєнтності особистості під час війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 119-121.
48. Шевченко Т.Ю. Психологічні особливості розвитку резильєнтності у соціальних працівників. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 135-138.
49. Андрієнко М.В. Емоційний інтелект як фактор перебігу психічних станів студентів у ситуації іспиту. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 140-143.
50. Безбабна О.М. Психологічні особливості агресії в підлітковому віці. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 144-146.
51. Берест А.О. Психологічні особливості тривожності дітей молодшого шкільного віку. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 146-149.
52. Белоконь О.А. Особливості резильєнтності молоді в умовах війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної

- науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 149-150.
53. Богдан О.С. Особливості емоційного вигорання у педагогічних працівників. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 150-152.
54. Богдан О.С. Особливості емоційного вигорання у педагогічних працівників. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 150-152.
55. Волкова С.М. Психологічні особливості мислення молодших школярів. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 162-163.
56. Галат І.А. Особливості розвитку психологічного благополуччя у дорослому віці в умовах війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 163-165.
57. Гриневич О.М. Психологічні особливості стресостійкості у студентів закладів вищої освіти. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 177-178.
58. Забуга А.С. Психологічне благополуччя студентів в умовах воєнного стану. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 189-182.
59. Матусов Д.О. Особливості розвитку комунікативної компетентності у підлітків. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 219-221.
60. Михайліченко Н.О. Психологічні особливості співзалежності подружніх пар. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 226-228.
61. Пальмова І.О. Психологічні особливості самооцінки студентів ВСП МФК СумДУ. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року,

- м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 233-236.
62. Прокопенко К.Г. Взаємозв'язок мовлення та інших психічних функцій дитини в кризових умовах. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 249-250.
63. Романенко М.О. Психологічні особливості підлітків, схильних до інтернет-залежності. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 263-266.
64. Тімченко А.В. Розвиток комунікативного мовлення дітей з розладами аутистичного спектру *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 284-286.
65. Бородіна Т.О. Стресостійкість як важливий компонент психічного здоров'я військовослужбовців. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 309-310.
66. Зленко А.О. Профілактика професійного вигорання співробітників Сумського державного педагогічного університету в умовах воєнного стану. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 330-332.
67. Яланська В.В. Нейрокорекція та її вплив на розвиток дітей з РАС. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 363-365.
68. Блажків І.І. Особливості психологічної адаптації українських біженців в США. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 368-371.
69. Кайдалова А.В. Роль вторинної травматизації дружин військовослужбовців у виникненні подружніх конфліктів та шляхи психологічної допомоги. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 380-382.
70. Кізелева І.С. Соціально-психологічна адаптація військовослужбовців звільнених в запас після бойових дій. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 382-384.

71. Кульбачна Є.В. Особливості психологічної стійкості дружин військовослужбовців. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 389-392.
72. Мостова С.С. Психологічна стійкість працівників житлово-експлуатаційних послуг під час воєнного стану в Україні. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року), м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 400-403.
73. Супрунова Н.О. Індивідуально-психологічні чинники та попередній життєвий досвід як предиктори темпу адаптації українських біженців. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми) / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2025. С. 427-430.
74. Белоусова І. Л. Теоретичні засади вивчення тривожності у дітей середнього та старшого дошкільного віку в умовах війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. С. 16-17.
75. Будко Н. В. Характеристика проявів адаптаційного потенціалу військовозобов'язаних, призваних до лав зсу під час воєнного стану *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. . 420 с. С. 371-372.
76. Бюргерсдаєк І. М. Шляхи оптимізації чинників суб'єктивного благополуччя студентів в умовах дистанційного навчання. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 315-317.
77. Гаркавенко О. В. Дезорганізація емоційно-вольової сфери підлітків в умовах війни та способи її оптимізації *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції* (12-13 листопада 2025 року / за ред.: Кузікової С. Б., Вертеля А. В. та ін. / Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. 420 с. С. 170-171.
78. Демченко С. О. Загальна характеристика проявів агресивної поведінки сучасної молоді в умовах війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 184-185.
79. Кутузова Л. Г. Емпіричне вивчення проявів стресостійкості у медичних працівників. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 213-215.

80. Мальченко А. О. Характеристика причин агресивної поведінки у дітей молодшого шкільного віку. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 216-217.
81. Мирославська В. В. Емпіричне вивчення проявів професійного вигорання педагогів. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 221-223.
82. Наджафова І. Л. Емпіричне вивчення проявів батьківського вигорання в сучасних сім'ях. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 230-233.
83. Попельнух А. М. Особливості переживання депресивних станів у юнацькому віці. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 245-246.
84. Рондіна А.О. Результати дослідження загальних особливостей, частоти та форм віртуального спілкування у жінок середнього дорослого віку (за авторською анкетною). *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 266-268.
85. Сердюк А. В. Характеристика проявів тривожності у дітей молодшого шкільного віку з неповних сімей. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 271-272.
86. Шишкін В. В. Особливості стресостійкості осіб зрілого віку в контексті хронічного кризового стресу. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 293-294.
87. Смелянець А. С. Особливості прояву емоційних станів українців-вимушених мігрантів внаслідок російської агресії. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 420-422.
88. Сотник О. І. Теоретичні аспекти дослідження психологічної готовності до навчання дітей старшого дошкільного віку в умовах війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 425-426.
89. Пилипенко О. С. Дитячий малюнок як проєктивне відображення емоційного досвіду та засіб подолання травми. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 343-345.

90. Грищенко С. Д. Теоретичні аспекти дослідження девіантної поведінки підлітків в умовах російсько-української війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 32-33.
91. Котелевець В. С. Емпіричне вивчення особливостей психологічної стійкості спортсменів. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 386-387.
92. Палілова О. В. Зниження тривожності краніосакральною терапією. С *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 341-342.
93. Парфіло Т. О. Емпіричне вивчення особливостей спілкування партнерів у розділених сім'ях в умовах російсько-української війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 238-240.
94. Заблудська А. В. Теоретичні засади дослідження психологічної сепарації сучасної молоді від батьків. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 51-52.
95. Малишевська В. О. Основні характеристики стресостійкості педагогів закладу дошкільної освіти в умовах воєнного стану. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 397-398.
96. Норенко Т.А. Теоретичні аспекти вивчення чинників задоволеності шлюбом у осіб середнього дорослого віку. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 91-92.
97. Тверезовська О.М. Шляхи оптимізації життєвих перспектив у молоді в умовах військової агресії в Україні. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 356-357.
98. Шишкін В.В. Міждисциплінарна валідація моделей стресостійкості (hardiness, cog) у зрілому віці: український контекст як предмет міжнародної співпраці IX Міжнародна студентська наукова конференція «Глобалізація наукових знань: міжнародна співпраця та інтеграція галузей наук» (7 листопада 2025 року, м. Черкаси). С. 434-435. <https://archive.liga.science/index.php/conference-proceedings/issue/view/inter-07.11.2025/155>
99. Головач І. М. Психологічні особливості резильєнтності. Особистості в умовах війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали

- Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 28-30.
100. Кравцева В. А. Дослідження психологічних особливостей синдрому емоційного вигорання у студентів – майбутніх психологів. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025.С. 206-209.
101. Коблянська І. О. Дослідження впливу тривожності на самооцінку у жінок молодого віку (25–44 роки). *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025.С. 201-203.
102. Ващенко В. Р. Соціально-психологічні особливості переживання самотності осіб періоду ранньої дорослості (на прикладі біженців і емігрантів Німеччини). *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025.С. 373-374.
103. Брьохова Ж. А. Дослідження особливостей психоемоційного стану дітей з особливими освітніми потребами під час війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025.С. 157-159.
104. Гречана А. С. Психологічні особливості прокрастинації у жінок періоду ранньої дорослості. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025.С. 175-177.
105. Гузеєва А. О. Психологічні особливості формування самооцінки в юнацькому віці. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 180-182.
106. Грабова А. В. Психологічні аспекти адаптації мігрантів у мультикультурному середовищі. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025.С. 376-377.
107. Крамар Г. Є. Дослідження тривожності у підлітків, які проживають у прифронтових зонах: вплив хронічного психотравмуючого середовища. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025.С. 387-389.
108. Рожановська О. В. Психологічні чинники тривожності у жінок–вимушених переселенок. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025.С. 260-262.
109. Соколовська Е. В. Чинники розвитку лідерського потенціалу в осіб юнацького віку та рекомендації щодо його формування. *Особистість у кризових*

умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 277-279.

110. Чмеленко В. В. Емпіричне дослідження рівня резильєнтності у студентської молоді. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми)*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 291-293.
111. Бикієва С.О. Розлади харчової поведінки як психопатологічний феномен: етіопатогенез, психологічні механізми та соціокультурні детермінанти. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми)*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 18-20.
112. Ван Цінь. Психологічна характеристика видів спорту за рівнем агресивності. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми)*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 24-26.
113. Єрмолова Л. М. Теорії та моделі психологічного стресу. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми)*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 45-48.
114. Равлюк В.І. Трансформація ціннісних орієнтацій сучасної української молоді в умовах воєнного та соціокультурного кризового контексту. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми)*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 103-105.
115. Спок І.А. Психічна депривація дитини: сутність і головні ознаки. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми)*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 117-119.
116. Трубанова О.Є. Стрес і стійкість особистості в умовах воєнного стану: психологічні механізми та специфіка українського контексту. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми)*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 123-125.
117. Шелеміна Н.І. Психологічна специфіка професійної деформації медичних працівників. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми)*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 138-140.
118. Болдирева Ю.С. Основні види домашнього психологічного насильства щодо жінок. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми)*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 152-154.
119. Гончаров Я.С. Психологічні особливості пацієнтів з травмами опорно-рухового апарату. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13*

- листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 173-175.
120. Сюй Мінъчао. Особливості довільної уваги дітей дошкільного віку. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 283-284.
121. Сеньків О.І. Психологічні засади профілактики професійного стресу у медичних працівників, зайнятих в екстремальних умовах праці. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 415-417.
122. Хоменко В.Б. Психологічні детермінанти та структурно-функціональні особливості емоційного стану дружин військовослужбовців. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 430-431.
123. Чайка Н.О. Психологічні особливості емоційного стану сімей безвісти зниклих військових та військовополонених. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 432-434.
124. Чернявська Ю.В. Психологічні особливості тривожності та депресивних станів у жінок-вимушених мігранток з України. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 434-436.
125. Шевель Я.Ю. Психологічні чинники та соціальні детермінанти домашнього насильства в умовах воєнного стану в Україні. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 436-438.
126. Брага Л.В. Вплив соціальної ізоляції на психічне здоров'я молоді. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 155-157.
127. Гончарова І. О. Психологічні особливості мотивації досягнень працівників сфери обслуговування. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 30-32.
128. Колесникова О.А. Особливості емоційної сфери військовослужбовців після повернення із зони бойових дій. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 449-451.

129. Косовська І.М. Особливості емоційної сфери батьків під час війни. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 205-206.
130. Кушина Т.В. Теоретичні аспекти дослідження адаптації вимушених мігрантів. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С.392-395.
131. Мирошник Д.С. Взаємозв'язок харчової поведінки і тривожності у дівчат юнацького віку. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 224-226.
132. Пилипенко С.С. Психологічні особливості взаємозв'язку між рівнем стресостійкості батьків та психологічним благополуччям дітей. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 243-245.
133. Серікова В.М. Психологічні чинники професійного навчання магістрантів-психологів. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С.115-117.
134. Семеніхіна А.О. Стрес як психологічне явище сьогодення. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2025 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 112-115.

5.2. Опис науково-дослідної діяльності студентів на кафедрі (до 30 рядків), у тому числі ПБ студентів-переможців та учасників наукових конкурсів.

Студентська науково-дослідна діяльність у 2025 році є переконливим свідченням сформованості високої культури академічного мислення, дослідницької ініціативності та готовності здобувачів вищої освіти до системної наукової праці. Упродовж звітного періоду студенти університету забезпечили підготовку *139 наукових публікацій*, із яких *7 опубліковано у співавторстві*, тоді як *132 виконано самостійно*, що демонструє не лише значну індивідуальну дослідницьку спроможність, а й здатність молодих науковців здійснювати повний цикл академічного дослідження – від формулювання наукової проблеми до репрезентації результатів у наукових виданнях.

Показовою є широка географія та різноплановість наукових заходів, у яких студенти брали участь, презентуючи результати власних теоретичних і емпіричних розвідок. Здобувачі освіти представили свої доповіді та публікації у таких фахових наукових зібраннях: *«Інновації в науці: сучасний вимір»* (науково-практична інтернет-конференція молодих дослідників, м. Суми, 10 квітня 2025 р.); *«Перспективи розвитку сучасної психології»* (збірник наукових праць); *«Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти»* (збірник наукових статей); *Litteris et Artibus: Нові горизонти*, вип. X, ч. 2 (Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка); *«Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях*

життя» (матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, 12–13 листопада 2025 р., м. Суми); *«Питання сучасної науки і права»* (матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти, 25 квітня 2025 р., м. Суми); IX Міжнародна студентська наукова конференція *«Глобалізація наукових знань: міжнародна співпраця та інтеграція галузей наук»* (7 листопада 2025 р., м. Черкаси). Така широка участь студентів у наукових форумах репрезентує інтенсивний розвиток їхнього наукового потенціалу та інтеграцію у професійну академічну спільноту.

Окрему увагу заслуговує участь студентів у конкурсних формах наукової діяльності.

Зокрема, *Діденко Сергій Олександрович*, здобувач вищої освіти за ОР «бакалавр», IV курсу спеціальності 053 Психологія, представив на конкурс студентських наукових праць СумДПУ імені А. С. Макаренка (2024–2025 н. р.) дослідницьку роботу *«Особливості конфліктологічної компетентності майбутніх психологів»*. Його наукова праця вирізняється актуальністю, методологічною обґрунтованістю та спрямованістю на розв'язання значущих професійно-психологічних проблем.

Розділ 6. ПРОПОЗИЦІЇ

6.1. Зауваження та пропозиції щодо забезпечення організації та координації наукового процесу у СумДПУ імені А. С. Макаренка до Директорату науки МОН України, основні труднощі та недоліки в роботі при провадженні наукової та науково-технічної діяльності у 2025 році. Пропозиції та зауваження щодо налагодження більш ефективної роботи в організації цих процесів

1. Активізувати інноваційну діяльність кафедр з метою підвищення конкурентоспроможності наукової продукції викладачів на ринку перспективних наукових розробок, що передбачає створення наукових лабораторій, ресурсних центрів, центрів трансферу технологій на міжкафедральній та міжвідомчій основі;
2. Інтеграція до світового та європейського дослідницького простору (налагодження співпраці з університетами країн-членів ЄС та ОЕСР, стажування в закордонних університетах, обмін візитами в рамках різних програм та заходів, спільна участь у міжнародних грантових проектах тощо);
3. Заохочення викладачів щодо збільшення кількості публікацій в журналах, що індексуються у Scopus та Web of Science, монографій у видавництвах Springer, Elsevier тощо;
4. Заохочення студентів до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, Всеукраїнській студентській олімпіаді, всеукраїнських, міжнародних конференціях та інших формах студентських наукових заходів відповідної спрямованості;
5. Продовжувати процес укладання кафедрою угод про співробітництво з закордонними освітніми закладами та науковими установами;
6. Продовжити введення в дію системи оперативного обліку об'єктів інтелектуальної власності, контролю індивідуального та кафедрального наукового продукту на базі Google Scholar та університетського репозитарію.
7. Сприяти залученню професорсько-викладацького складу кафедр до академічної мобільності через їх участь у програмах академічного обміну, літніх школах, стажуванні у вітчизняних та закордонних ЗВО і наукових установ-партнерів.

6.2. Перспективи розвитку наукової діяльності на кафедрі (які конкретно зміни пропонуються у порівнянні із досягненнями попередніх 2022, 2023 і 2024 років).

1. Публікаційна активність НПП у закордонних та вітчизняних наукових виданнях категорії Б та публікаціям, які включені до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, Scopus та тих, що мають імпаکت-фактор (*Виконавці*: Вертель А. В., Дворніченко Л. Л., Єрмакова Н. О., Кузікова С. Б., Пасько К. М., Пухно С. В., Усик Д. Б., Щербак Т. І.);
2. Надання психологічної допомоги населенню учасниками ресурсного центру при кафедрі психології, зокрема: діагностичної, просвітницької, консультативної, тренінгової роботи з населенням, а саме: учасниками бойових дій, членам їх сімей, переселенцям та всім потребуючим особам різних категорій населення; розробка теоретичних аспектів і технологій надання психологічної допомоги (18000 грн.)

- (Виконавці: Вертель А. В., Дворніченко Л. Л., Єрмакова Н. О., Кузікова С. Б., Пасько К. М., Пухно С. В., Усик Д. Б.);
3. Розширити практику участі викладачів у міжнародних грантах/проектах/міжнародних наукових конкурсах (Виконавці: Вертель А. В., Дворніченко Л. Л., Єрмакова Н. О., Кузікова С. Б., Пасько К. М., Пухно С. В., Усик Д. Б.);
  4. Проведення науково-практичних, науково-методичних заходів різного рівня (Виконавці: Вертель А. В., Дворніченко Л. Л., Єрмакова Н. О., Кузікова С. Б., Пасько К. М., Пухно С. В., Усик Д. Б.);
  5. Організація регулярного проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» (Виконавці: Вертель А. В., Дворніченко Л. Л., Єрмакова Н. О., Кузікова С. Б., Пасько К. М., Пухно С. В., Усик Д. Б.);
  6. Наукова робота у межах нової колективної наукової теми кафедри «Формування інноваційної екосистеми освіти як фактор сталого розвитку українського суспільства в умовах повоєнного відновлення». (Виконавці: Вертель А. В., Дворніченко Л. Л., Єрмакова Н. О., Кузікова С. Б., Пасько К. М., Пухно С. В., Усик Д. Б.);
  7. Проведення психологічних досліджень з актуальних проблем, пов'язаних із сучасними соціально-економічними, політичними умовами розвитку українського суспільства (Виконавці: Вертель А. В., Дворніченко Л. Л., Єрмакова Н. О., Кузікова С. Б., Пасько К. М., Пухно С. В., Усик Д. Б.);
  8. Впровадження результатів досліджень викладачів кафедри у навчальну, наукову діяльність інших установ та організацій (Виконавці: викладачі кафедри);
  9. Скоригувати тематику виконуваних науково-дослідницьких тем відповідно до актуальних потреб інноваційного розвитку регіону та України (Виконавці: гаранті ОП «Психологія» та «Практична психологія»);
  10. Залученість до програм міжнародної академічної мобільності (Виконавці: викладачі кафедри).

Завідувач кафедри

С.Б. Кузікова

ДОДАТКИ

Додаток 1. Ксерокопії охоронних документів та заявок на охоронні документи.

Додаток 2. Ксерокопії актів, довідок про впровадження.

Додаток 3. Ксерокопії або скріншоти заявок, запрошень, угод, наказів, сертифікатів, інших документів, що засвідчують подачу заявок та результати участі в наукових конкурсах з метою отримання фінансування на виконання наукових проєктів за рахунок держбюджету, премій, стипендій, фондів, грантів.

Додаток 4. Оригінали звітів про діяльність наукових підрозділів, підписані їх керівниками.

Додаток 5. Оригінали звітів та довідок про діяльність наукових шкіл, підписані їх керівниками.

Додаток 6. Ксерокопії угод, укладених в 2025 році, про наукове і науково-технічне співробітництво з вітчизняними та закордонними організаціями, ксерокопії інших документів (програм, запрошень та ін.), що засвідчують співпрацю, академічну мобільність.

Додаток 7. Приклади оформлення списку літератури згідно з ДСТУ 8302:2015.

Додаток 8. Посилання на Google-форму із заповнення анотованого звіту з колективних науково-дослідних робіт, що виконувалися на кафедрах у межах робочого часу викладачів.

Додаток 9. Тематичний план наукових досліджень та розробок кафедри на 2026 рік, підписаний керівником кафедри.

Додаток 10. Перелік об'єктів інтелектуальної власності, створених працівниками СумДПУ імені А. С. Макаренка за рахунок робочого часу за 2025 рік.